

10—24/21/1964.

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

11

HK 0033 / 65 HM.BM.
pov -

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERHELYETTESÉNEK
0021. számú
UTASÍTÁSA**

Budapest, 1964. évi július hó 4-én.

Tárgy: Fegyveres Erőkhöz bevonuló hadkötelesek ellenőrzése

Az 1958. évi 18. és az 1959. évi 21. számú belügyminiszterhelyettesi utasítások szabályozták a Belügyminisztérium szervei által végrehajtandó feladatokat a fegyveres erőkhöz — Néphadsereg, Hátárórség, Karhatalom — bevonuló hadkötelesek kiválasztásával és ellenőrzésével kapcsolatosan. Az elmúlt évek tapasztalatai azt bizonyították, hogy a hadkötelesek kiválasztásával és ellenőrzésével megbízott szervek körültekintően hajtották végre feladataikat. A Néphadsereg különleges egységeihez, a Hátárórséghez és Karhatalomhoz általában megbízható, egészséges hadköteles fiatalok vonultak be. Ugyanakkor több helyen még előfordult, hogy megbízhatatlan, politikailag, erkölcsileg és egészségileg alkalmatlan hadköteleseket is bevonultattak. Helyenként a kiválasztásnál nem kellően vették figyelembe a hazánkban végbement társadalmi, politikai változásokat.

Fontos politikai érdek, hogy a fegyveres erők különleges alakulataihoz minden tekintetben alkalmas, politikailag, erkölcsileg szilárd, egészséges hadkötelesek vonuljanak be.

Ezért a megfelelő kiválasztás és ellenőrzés biztosítása érdekében az alábbi

u t a s í t á s t

adom ki:

I.

1. A hadköteleseket politikai és bűnügyi szempontból ellenőrizni kell. A BM illetékes szervei válogassák ki azokat, akiknek a fegyveres erőkhöz való bevonultatása politikai, vagy bűnügyi okokból nem célszerű.

Fegyveres katonai szolgálatra nem hívhatók be:

- a Btk. IX. fejezetében meghatározott büntettek miatt, 2, vagy ennél több évre elítéltek,
- a büntetőeljárás alatt állók és szabadságvesztés büntetésüket töltők (az eljárás, illetve a szabadságvesztés töltésének ideje alatt),

- az ellenséges tevékenység alapos gyanúja miatt feldolgozás alatt állók (ha a felmerült gyanú nem igazolódott be, behívhatók).
2. A Néphadsereg különleges alakulataihoz, a Határőrséghez, a Karhatalomhoz az előző pontban felsoroltakon kívül nem hívhatók be az alábbi hadkötelesek:
- volt földbirtokosok, nagykereskedők, tőkések gyermekei,
 - akiknek közvetlen hozzátartozói — szülő, testvér — a Horthy-rendszer valamely erőszakszervének — politikai rendőrség, csendőrség, VKF/2. VKF/6. — tagjai voltak, vagy valamely horthysta fegyveres testületben hivatásos főtiszt, vagy annál magasabb rendfokozatot viseltek.
 - a volt felsőház és képviselőház tagjainak (kivéve az ellenzék haladó képviselőinek) arisztokratáknak, a Horthy- és Szálasi rezsim alatt, s a felszabadulás utáni működött jelentős fasiszta és jobboldali pártok, egyesületek, országos, megyei és járási vezetőinek gyermekei,
 - a Kuria és az Itélőtábla elnökeinek, helyetteseinek, tanácselnökeinek és a törvényszék azon vezetőinek gyermekei, akik kommunisták és más haladó személyek ügyében súlyos ítéleteket hoztak,
 - a Horthy- és Szálasi-rendszer vezető államférfiainak, államtitkárainak és diplomatáinak gyermekei,
 - főispánok, alispánok, járási főszolgabírók, polgármesterek gyermekei,
 - volt SS-katonák, „kopjások”, „rongyosgárdisták”, a Drávántúli Légió, a Prónay-különítmény, a Hungarista Ifjúsági Légió és az 1919-es ellenforradalmi különítmény tagjainak, a Hunyadi páncélosgránátos és a Szt László hadosztály volt tisztjeinek, tiszteltyetteseinek gyermekei,
 - az Idegenlégióban, vagy valamely kapitalista állam hadseregében szolgálatot teljesítettek gyermekei, illetve akik maguk szolgáltak ilyen hadseregben,
 - egyházi személyek, vallási szekták és a cionista mozgalom vezetőinek gyermekei, papnövendékek, szektatagok,
 - a kapitalista követségek tagjaival kapcsolatot tartók, vagy a követségekre rendszeresen bejárók, bulletinterjesztők, vagy akiknek közvetlen hozzátartozója ilyen követség alkalmazásában áll,
 - akiknek szülei, testvérei, házastársa az 1956-os ellenforradalomban vezető, szervező, vagy fegyveres tevékenységet fejtettek ki és ezért őket szabadságvesztésre ítélték, internálták, rendőri felügyelet alá helyezték,
 - akiktől állampolgári jogaik gyakorlását megvonták (e jogok megvonásának ideje alatt),
 - akiket, vagy akiknek hozzátartozóit (szülő, testvér, házastárs) a Btk IX., X., XVI. fejezeteiben, XI. fejezete IV., XV. fejezete II. és XIV. fejezete I. címében, továbbá a 195., 203., 204., 205., 206., 214., 219. és 236. §-aiban felvett büntettek valamelyikéért elítéltek, illetve ilyen büntettek miatt ellenük eljárás van folyamatban,

— a Néphadsereg különleges alakulataihoz, a határőrség nyugati határszakaszán lévő csapataihoz nem vonulhatnak be kapitalista országokból amnesztiával hazatértek, továbbá azok, akiknek közvetlen hozzátartozói (szülő, testvér, házastárs) felszabadulás után nyugatra szöktek — függetlenül attól, hogy időközben visszatértek — vagy tiltott határátlépés (kísérlés) büntette miatt jogerős bírói ítélet hatálya alatt állanak, illetve ellenük eljárás folyik,

Kivételes esetekben — szigorúan egyéni elbírálás alapján az I/2. pontban felsorolt hadkötelesek is behívhatók, ha kiemelkedően pozitív magatartásúak, illetve szüleik a felszabadulás óta bebizonyították a Magyar Népköztársaság iránti hűségüket.

II.

1. A nyilvántartásba vett sorévfolyamból a fegyveres szolgálatra alkalmas hadkötelesekről, valamint azokról, akik még elbírálva nem voltak, vagy elbírálásuk óta két év eltelt és az adott évben behívásukat tervezik, a kiegészítő parancsnokságok „Kérdőívet” és — 2 példányban — névjegyzéket készítenek, amit — szolgálati úton — minden év március 31-ig felterjesztenek az MNVK 3. Csoportfőnökségnek, amely megküldi a BM III/IV. Csoportfőnökségnek.

A BM III/IV. Csoportfőnökség minden év február 1-ig közölje a BM III/2. és a II/I—5. osztályok vezetőivel, hogy melyik évben született hadkötelesek kerülnek behívásra. A BM III/2. és a II/I—5. osztályok ennek alapján július 10-ig folyamatosan adjanak értesítést (priuszt) a BM III/IV. Csoportfőnökség részére azon hadköteles személyekről, akik nyilvántartásukban terhelő adattal (jogerős elítélés, feldolgozás alatt állók, stb.) szerepelnek.

A BM III/IV. Csoportfőnökség a hadkötelesek névjegyzékének megfelelő részét küldje meg az illetékes megyei (budapesti) rendőrfőkapitányságok vezetőinek, akik a bevonulásra kerülő hadköteleseket ellenőrzik.

Az ellenőrzést az őrsök körzeti megbízottai hajtják végre, akik kötelesek:

- személyi és helyi ismereteik, valamint a rendelkezésükre álló nyilvántartás alapján a hadkötelesekről információt beszerezni,
- az információ beszerzésénél vegyék figyelembe az I/2. pontban felsorolt követelményeket. Amennyiben a feltüntetett kizáró okok bármelyiké felmerül, úgy a hadkötelesekről készítsenek részletes jelentést,
- ha a hadkötelesre terhelő, vagy kompromitáló adat nem merül fel, a névjegyzék megfelelő rovatába „Személye ellen kifogás nem merült fel” megjegyzést kell írni,
- az őrsöknek, körzeti megbízottaknak a hadkötelesekről **KÖRNYEZETTANULMÁNYT KÉSZÍTENI SZIGORÚAN TILOS!**
- a névjegyzékeket és jelentéseket minden év július 10-ig a megyei (budapesti) rendőrfőkapitányságokon keresztül a BM III/IV. Csoportfőnökségnek küldjék meg.

Szükség esetén a hadkötelesek közvetlen hozzátartozóinak az operatív és bűnügyi nyilvántartóban való prioráltatásáról a BM III/IV. Csoportfőnökség köteles gondoskodni.

A BM III/IV. Csoportfőnökség — a beérkezett adatok alapján — azokat a hadköteleseket, akiket alapos mérlegelés után nem tartanak alkalmasnak a Néphadsereg különleges alakulataihoz, a Határőrséghez, a Karhatalomhoz bevonultatni, „**K Ü L Ö N L E G E S E G Y S É G H E Z N E M**”, akiket a Néphadsereg egyéb alakulataihoz sem tartanak behívhatónak, „**N E M**” megjegyzéssel jelölje a kiegészítő parancsnokságok által felterjesztett névjegyzék 2. példány megjegyzési rovatába. A névsort és a kérdőíveket július 15-ig további intézkedésre küldje meg az MNVK 3. Csoportfőnökségnek.

A bevonulásra nem javasolt hadkötelesekről az MNVK 3. Csoportfőnökségnek a BM III/IV. Csoportfőnök, vagy helyettese adhat felvilágosítást.

Az I. fejezet 2. pontjában felsoroltakat — értelemszerűen — alkalmazni kell a különleges alakulatok, a Határőrség, a Karhatalom tartalékos hadköteleseire is. A tartalékos hadköteleseket a megyei (budapesti) kiegészítő parancsnokságok által összeállított névjegyzék szerint az operatív és bűnügyi nyilvántartás adatai alapján egyéni-
leg kell ellenőrizni és elbírálni.

III.

Az MNVK 3. Csoportfőnök utasítása szerint a sorozóbizottságok figyelembe veszik a BM. III/IV. Csoportfőnökség észrevételeit és a kifogásolt személyeket nem sorozzák különleges alakulatokhoz. A kiegészítő parancsnokságok a Határőrséghez és a Karhatalomhoz besorozott sorkötelesekről 3 példányban névjegyzéket készítenek (név, születési év, hely, anyja neve, lakcím és megjegyzés rovatokkal), amelynek kettő példányát a megyei kiegészítő parancsnokság útján — folyamatosan a sorozást követő 48 órán belül — az illetékes parancsnokságnak küldik meg.

A névjegyzék alapján a Határőrség Parancsnoka és a III/IV. Csoportfőnök, a Belügyminiszter Elvtárs 0014/63. sz. parancsa szerint a nyugati határszakaszra bevonulásra kerülőket ismételten ellenőriztessék és gondoskodjanak arról, hogy e területekre alkalmatlanok ne kerüljenek. A Karhatalomhoz és a Néphadsereg különleges egységeihez beosztottakat a III/IV. Csoportfőnökség illetékes osztályai ellenőrizték, hogy a kifogásoltak nincsenek-e ilyen területre behívásra tervezve. Észrevételüket a parancsnokságok szervezési osztályvezetőivel közölik, akik a behívásra kerülők végleges névjegyzékét elkészítik.

A Határőrség Parancsnokság és a Karhatalmi Parancsnokság a végleges névjegyzéket járási (városi, kerületi) kiegészítő parancsnokságonként — legkésőbb a behívás időpontja előtt 14 nappal — a megyei (fővárosi) kiegészítő parancsnokságnak küldje meg.

IV.

A Határőrség és a Karhatalom parancsnokságai évenként készítsenek tervet a sorozás és bevonultatás lebonyolítására. A sorozóbizottságokba képzett, tapasztalt tiszteket küldjenek, akik felelősek a kiválasztott hadkötelesekért.

A Határőrség és a Karhatalom parancsnokai a sorozóbizottságokba vezényelt tiszteket előzetesen igazítsák el. Megyénként, megyei jogú városokként jelöljenek ki felelőst, akik a járási, kerületi kiegészítő parancs-

nokságokhoz vezényelt belügyi tisztek munkáját ellenőrzik és a kisebb jelentőségű kérdésekben döntenek.

A sorozóbizottságokba beosztott belügyi tisztek a sorozás befejezése és a bevonultatás közötti időben is tartanak kapcsolatot a kiegészítő parancsnokságokkal.

A belügyi szolgálatra tervezett hadkötelesek áaposabb egészségügyi ellenőrzése érdekében a Határőrség és a Karhatalom parancsnokságai a sorozóbizottságokban dolgozó tiszteket lássák el a BM. Egészségügyi Osztály által 1959-ben kiadott 100-846/Eü. o. sz. utasítás 1-1 példányával.

V.

A fenti utasítás végrehajtásával biztosítani kell a Néphadsereg különleges alakulatai, a Határőrség és a Karhatalom sorállományának megfelelő összetételét.

A Határőrség és a Karhatalom parancsnokai, valamint a III/IV. Csoportfőnök jelen utasítás végrehajtását szervezzék meg és ellenőrizzék.

Jelen utasítás 1964. július 4-től lép érvénybe. Egyidejűleg az 1958. évi 18. és az 1959. évi 21. számú miniszterhelyettesi utasításokat hatályon kívül helyezem.

FÖLDES LÁSZLÓ s. k.,
a belügyminiszter I. helyettese

Felterjesztve: Miniszter elvtársnak.

Kapják: Miniszterhelyettesek,
Főcsoportfőnökök,
II., III. Főcsoportfőnökség csoportfőnökei, osztályvezetői,
Megyei (budapesti) rendőrfőkapitányok, helyetteseik, járási,
városi, kerületi rendőrkapitányok,
MNVK 3. Csoportfőnök.

Készült: 380 példányban.

Tartalmaz: 8 lapoldalt.

1964-ben a határidők a következők szerint módosulnak:

A megyei rendőrfőkapitányságok a névjegyzéket 1964. július hó 25-ig kapják meg, az ellenőrzést szeptember 5-ig kell befejezni. A BM. III/2. és a II/I. — 5. Osztály a nyilvántartásban szereplő sorköteles személyekről — korosztályonként — 1964. szeptember 1-ig tájékoztassák a BM. III/IV. Csoportfőnökséget. A BM. III/IV. Csoportfőnökség 1964. szeptember 15-ig az MNVK. 3. Csoportfőnökségnek írásban küldje meg az értesítést arról, hogy kik nem kerülhetnek behívásra, vagy a különleges alakulatokhoz beosztásra.

10-24/21/1964.

264 AB
1983

257 257
sziget

0113/19 1

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERHELYETTESÉNEK
0021. számú
UTASÍTÁSA

Budapest, 1964. évi július hó 4-én.

Tárgy: Fegyveres Erőkhöz bevonuló hadkötelesek ellenőrzése

Az 1958. évi 18. és az 1959. évi 21. számú belügyminiszterhelyettesi utasítások szabályozták a Belügyminisztérium szervei által végrehajtandó feladatokat a fegyveres erőkhöz — Néphadsereg, Határőrség, Karhatalom — bevonuló hadkötelesek kiválasztásával és ellenőrzésével kapcsolatosan. Az elmúlt évek tapasztalatai azt bizonyították, hogy a hadkötelesek kiválasztásával és ellenőrzésével megbízott szervek körültekintően hajtották végre feladataikat. A Néphadsereg különleges egységeihez, a Határőrséghez és Karhatalomhoz általában megbízható, egészséges hadköteles fiatalok vonultak be. Ugyanakkor több helyen még előfordult, hogy megbízhatatlan, politikailag, erkölcsileg és egészségileg alkalmatlan hadköteleseket is bevonultattak. Helyenként a kiválasztásnál nem kellően vették figyelembe a hazánkban végbement társadalmi, politikai változásokat.

Fontos politikai érdek, hogy a fegyveres erők különleges alakulataihoz minden tekintetben alkalmas, politikailag, erkölcsileg szilárd, egészséges hadkötelesek vonuljanak be.

Ezért a megfelelő kiválasztás és ellenőrzés biztosítása érdekében az alábbi

u t a s í t á s t

adom ki:

I.

1. A hadköteleseket politikai és bűnügyi szempontból ellenőrizni kell. A BM illetékes szervei válogassák ki azokat, akiknek a fegyveres erőkhöz való bevonultatása politikai, vagy bűnügyi okokból nem célszerű.

Fegyveres katonai szolgálatra nem hívhatók be:

- a Btk. IX. fejezetében meghatározott büntettek miatt, 2, vagy ennél több évre elítéltek,
- a büntetőeljárás alatt állók és szabadságvesztés büntetésüket töltők (az eljárás, illetve a szabadságvesztés töltésének ideje alatt),

— 1 —

67

Főkegyelmi
Cse